

Utrecht, 28 augustus 2012
Archimedeslaan 6
Tel. 030-2589111

Afdeling : VEH
Nummer : 80BD3A38

Onderwerp: Schriftelijke vragen ex art. 47 RvO aan het College van GS door de heren A. Meijer van de SP (11 vragen d.d. 24-08-2012) en R. Dercksen namens de Partij voor de Vrijheid (2 vragen d.d. 28-08-2012) betreffende ontsnapte stikstofdioxide in De Meern

Geachte heren Meijer en Dercksen,

Wij ontvingen van elk van u vragen over een in het AD/UN verschenen artikel over BASF. Hieronder herhalen wij eerst de door u bij de vragen gegeven toelichting.

Toelichting SP:

In het AD van vandaag wordt melding gemaakt van ontsnapte stikstofdioxide (hoogst gemeten concentratie 1090 ppm) bij chemische fabriek BASF in De Meern. In het artikel wordt aangegeven dat BASF de milieulijn van de provincie Utrecht heeft ingesproken, omdat de gemeente Utrecht, waar de storing direct gemeld moest worden, alleen op werkdagen beschikbaar is. Deze melding blijkt niet tot actie te hebben geleid. De provincie laat weten dat het bedrijf de tekst had ingesproken: "Dit is eigenlijk geen melding, maar de uitstoot is zichtbaar geweest en dus melden we het toch. Het probleem is inmiddels opgelost." De provincie doet 'intern onderzoek' naar de gang van zaken, want de boodschappendienst mag telefoontjes niet interpreteren en had de mededeling moeten doorgeven.

Toelichting PVV:

Uit een artikel uit het AD/UN van 24 augustus blijkt dat er afgelopen zaterdag een gifwolk bij BASF in De Meern is ontsnapt. BASF zou dit gemeld hebben aan de provincie, daar zou volgens het bericht de melding zijn blijven liggen.

De daarna, op 28 augustus jl. ontvangen 2 vragen van de PVV komen inhoudelijk overeen met onderdelen van vragen, gesteld door de SP-fractie. De PVV heeft de volgende vragen gesteld:

- a. Wat heeft u gedaan met de melding van BASF omtrent het ontsnappen van deze gifwolk? Is deze melding terecht gekomen bij degenen die een juiste inschatting hebben kunnen maken omtrent de impact deze melding? Zo nee, welke maatregelen gaat u treffen zodat in het vervolg deze meldingen daar wel terecht komen?
- b. Heeft u op basis van de melding kunnen vaststellen dat de volksgezondheid niet in gevaar is geweest? Zo ja, hoe heeft u dat gedaan en zou het niet beter zijn om bij dergelijke meldingen altijd ter plaatse te controleren.

Bij de beantwoording hebben wij als vertrekpunt de elf vragen van de SP-fractie aangehouden. Daarin liggen ook de antwoorden op de vragen van de PVV-fractie besloten.

Hierna treft u de beantwoording aan:

1. Onderschrijft u de inhoud van het hierboven aangehaalde artikel in het AD van heden?
Grotendeels. De boodschappendienst filtert wél op treitertelefoontjes van bijvoorbeeld dronken of baldadige pubers. De specifieke werkafpraak voor BASF is, dat klachten over BASF rechtstreeks worden doorgemeld naar de gemeente als bevoegd gezag. De boodschappendienst is ook opengesteld voor klachten van/over gemeentelijke bedrijven. Hierover zijn werkafspraken gemaakt tussen de provincie met alle gemeenten. Alle aangesloten gemeenten dienen een 24-uurs piketdienst te hebben. De generieke afspraak is dat een klacht gemeld wordt bij de toezichthouder van de provincie, die dan doorzet naar de desbetreffende piketdienst van de gemeente. Het AD-artikel is dus niet geheel juist. Bij de gemeente Utrecht is er een 24-uurs piketdienst.
2. Hoe verklaart u dat de betreffende boodschap van BASF niet door de boodschappendienst is doorgegeven?
Een dergelijk incident/ongewoon voorval moet door het bedrijf altijd gemeld worden bij het bevoegd gezag, in casu de gemeente. De melding door BASF is vastgelegd door de boodschappendienst. De bestaande werkafpraak betreffende BASF is, dat meldingen rechtstreeks naar de gemeente moeten worden doorgezet. Dit is een uitzondering op de algemene afspraak. De desbetreffende medewerker van de boodschappendienst heeft op aangeven van BASF de melding alleen geregistreerd.
3. Welke actie was er exact ondernomen als de betreffende mededeling van BASF wel was doorgegeven?
De werkafpraak aangaande BASF is, dat de melding rechtstreeks doorgezet diende te worden naar de gemeente. De reden hiervoor is gelegen in het feit dat het een complex bedrijf betreft. De specifieke kennis over dit bedrijf is bekend bij de gemeente Utrecht. Indien de melding naar de toezichthouder van de provincie was gezonden, had deze de melding doorgezet naar de gemeente Utrecht. De toezichthouder van de gemeente had hierop naar bevinden actie op moeten ondernemen.
4. Bent u, met ons, van mening dat de vaststelling dat “het probleem is opgelost” slechts door de verantwoordelijke overheid – in dit geval de provincie – kan worden gedaan en niet door het bedrijf zelf? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?
Ja, het is aan het oordeel van het bevoegde gezag om te bepalen of er adequaat is gehandeld. In dit specifieke geval van BASF is dat niet de provincie maar de gemeente Utrecht.
5. Op welke wijze gaat u controleren of de ontsnapte stikstofdioxide daadwerkelijk geen schade aan de volksgezondheid heeft toegebracht?
Het bevoegde gezag voor het toezicht op BASF is de gemeente Utrecht. De provincie Utrecht heeft daarin geen bevoegdheid. De gemeente Utrecht dient dit te controleren en verstrekt hierover nadere informatie.
6. U heeft laten weten een “intern onderzoek” naar de gang van zaken te laten verrichten. Wordt dit onderzoek verricht door de provincie zelf en waarom? Zo ja, verdient het geen aanbeveling dit onderzoek door een onafhankelijke instantie te laten verrichten?
De provincie is opdrachtgever van de boodschappendienst Amsterdam BV. Dit is een privaatrechtelijke overeenkomst. Deze overeenkomst is door de provincie Utrecht aangegaan om invulling te geven aan de wettelijke verplichting van de provincie om 24 uur per dag burgers de mogelijkheid te bieden klachten te melden en deze af te handelen voor zover dit onder de provinciale

bevoegdheid valt. De provincie heeft de door haar ingehuurd boodschappendienst ook opengesteld voor klachten over gemeentelijke bedrijven. Hierover zijn afspraken gemaakt met de gemeenten die participeren. Deze gemeenten mogen adverteren met het nummer van de milieuklachtentelefoon mits zij zorgdragen voor een eigen 24-uurspiketdienst. Indien de boodschappendienst niet handelt conform gemaakte afspraken, kan de provincie het contract opzeggen en een ander bedrijf inschakelen. Een onafhankelijk onderzoek is hiervoor niet nodig. Tot op heden zijn er geen onvolkomenheden geconstateerd of bekend geworden in de uitvoering door de boodschappendienst.

7. Op welke wijze worden de Staten over de resultaten van dit onderzoek geïnformeerd?
Wij zullen als opdrachtgever in gesprek gaan met de boodschappendienst en de gemeente Utrecht. Over de nadere afspraken en bevindingen zult u worden geïnformeerd.
8. Welke regelgeving is hier van toepassing en welke regels zijn derhalve overtreden?
In het Besluit Omgevingsrecht zijn de kwaliteitscriteria opgenomen waaruit voortvloeit dat de provincie en ook andere overheden 24 uur per dag bereikbaar moeten zijn. De provincie heeft vanuit haar rol in het interbestuurlijk toezicht op gemeenten gestuurd op deze 24-uurs bereikbaarheid. Een gevolg hiervan is dat gemeenten gebruik hebben gemaakt van de al bestaande provinciale milieuklachtentelefoon. De voorwaarde hiervoor was dat deze gemeenten een 24-uurs piketdienst zouden instellen. Een bedrijf als BASF dient incidenten en ongewone voorvallen te melden bij het bevoegde gezag. In dit geval dus de gemeente. Er bestaat geen wettelijke termijn waarbinnen dit moet gebeuren. Jurisprudentie spreekt van zo spoedig mogelijk. De gemeente zal in deze kwestie moeten beoordelen of BASF correct heeft gehandeld. De gemeente zal hierover nadere informatie verstrekken.
9. In het betreffende AD-artikel zegt hoogleraar milieukunde Maarten Krol vraagtekens bij de samenstelling van de rookpluim. Hij vraagt zich af wat daar nog meer in zat. Op welke wijze gaat u de exacte samenstelling van de rookpluim alsnog onderzoeken?
Deze taak ligt bij de gemeente Utrecht als bevoegd gezag.
10. Is naar uw oordeel het publieke vertrouwen in het adequaat optreden van de provincie in voorkomende gevallen ondermijnd? Zo nee, waarom niet?
De berichtgeving zal niet hebben bijgedragen aan een positief beeld. Wij zullen wel monitoren of de milieuklachtentelefoon minder wordt gebeld na deze berichtgeving. Ook hier betreft het een incident en geen structurele omissie in het proces.
11. Welke maatregelen overweegt u exact om herhaling van deze gang van zaken te voorkomen?
De boodschappendienst Amsterdam BV nogmaals zeer goed wijzen op haar contractuele verplichtingen en haar wijzen op mogelijke consequenties bij herhaald niet nakomen van afspraken.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,

Secretaris,